

ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ ДОНСЬКОЇ (до 80-річчя від дня народження)

У вересні 2013 р. виповнилось 80 років від дня народження і 58 років наукової та виробничої діяльності видатного вченого-геолога, доктора геолого-мінералогічних наук, провідного наукового співробітника, одного зі "старійшин" Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України Олександра Миколайовича Донського.

О.М. Донської народився 1 вересня 1933 р. в м. Сорочинськ Оренбурзької обл. (Росія). У 1944 р. разом із сім'єю переїхав до Києва. У 1951 р., закінчивши середню школу № 70 зі срібною медаллю, вступив до Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка на геологічний факультет, який закінчив у 1956 р., одержавши спеціальність інженера-геолога (геологічна зйомка і пошуки корисних копалин).

Після університету Олександр Миколайович був направлений на роботу в Комсомольську експедицію № 50 Далекосхідного геологічного управління (м. Хабаровськ). На той

час ця експедиція була однією з найкращих у СРСР. На її базі сформувався могутній колектив геологів, опікувалися яким відомі науково-дослідні установи Москви та Ленінграда. Широке застосування сучасних методів досліджень виховало плеяду геологів, які прославили нашу країну: Є.О. Козловський (багато років був міністром геології СРСР), Ю.І. Бакулін (директор ДСІМСу), професор Б.В. Макеев, з киян — І.Б. Щербаков, О.М. Лепілін та багато інших. Олександр Миколайович працював спочатку дільничним геологом, а потім — начальником пошукових загонів. Брав участь у пошуках і розвідці одного з найбільших на теренах СРСР родовищ олова — Сонячного.

У 1960 р. О.М. Донської поступив на роботу в Інститут геологічних наук АН УРСР у відділ мінералогії і літології, а з 1962 р. працював у відділі геології і геохімії рудних родовищ, яким багато років завідував віце-президент і академік НАН України М.П. Семененко.

У 1974 р. Олександр Миколайович захистив кандидатську дисертацію за темою "Вивчення нового виду комплексної глиноземистої сировини (на прикладі Октябрського лужного масиву)", а в 1994 — докторську дисертацію "Металогенія нефелінових серій України — нової комплексної рідкіснометално-алюмінієвої сировини".

На сьогодні ювіляром опубліковано понад 120 наукових робіт, серед яких вісім монографій. Упродовж кількох десятиліть це роботи, присвячені розв'язанню важливої народногосподарської проблеми — забезпеченню алюмінієвої промисловості України власною сировиною. Дослідження, розпочаті як пошукові, завершилися розробкою ефективного

гідрохімічного методу отримання глинозему з нефелінових сієнітів, а також рідкісних металів, лугів, содопродуктів та будматеріалів. Ця науково-технологічна розробка дозволяє створити потужну сировинну базу, що забезпечить Україну власним глиноземом на десятиліття вперед. Цей метод — важливий крок у розвитку алюмінієвої промисловості. О.М. Донської вперше розробив основні принципи пошуків та розвідки родовищ нефелінових руд і сировини для підшихтовки (каоліни та вапняки) та комплексного отримання глинозему, рідкісних металів, лужних продуктів тощо.

Також Олександр Миколайович виділив різновікові нефелінові серії для основних лужних комплексів України та прилеглих територій (Білорусь, Литва), вивчив їхню рудну спеціалізацію, виділив основні етапи формування. Ці розробки важливі не тільки для України, але й для одновікових лужних комплексів усього світу.

Наукові висновки О.М. Донського неодноразово підтверджені результатами робіт геологічних виробничих організацій України, Білорусі та Литви. Актуальність у висвітленні наукових проблем, ретельність і скрупульозність, застосування широкого спектра науково-дослідницьких методів, уважність та обережність у формуванні генетичних висновків — це головні риси його наукової діяльності. Серед колег О.М. Донської — відомий авторитетний і поважаний вчений і надійний товариш.

Співробітники відділу геології та геохімії рудних родовищ, весь колектив Інституту мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України, редколегія та редакція "Мінералогічного журналу" щиро вітають Олександра Миколайовича зі славним ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я та подальшої плідної праці для зміцнення мінерально-сировинної бази нашої держави.